

[Lawaetz.]

man ikke vil bevæge sig ét eneste skridt fra den hævdvundne organisationsbestemte tankegang. Det er blokering igen, det er synd for de unge, og det er synd for samfundet, for de kunne i virkeligheden have det så godt og have så godt af at komme i forbindelse med det praktiske liv, få interesse for det, og mange af de forhold kunne måske fortsætte i ansættelser.

Det ville være interessant og konstruktivt, om man blot kunne drøfte sådanne tanker til gavn for helheden. Men man må desværre som så ofte før konstatere, at de partipolitiske interesser går forud for samfundsinteresser. Det er det triste ved det – og dér kan vi vende tilbage til hr. Auken – at man somme tider på den måde kan sige, at det er tidsspilde at bruge sit krudt og sine tanker. Det mindste, man kan forlange, er, at man kan drøfte tingene. Der kan være noget positivt i enhver tanke.

Holm (V):

De beskæftigelsesmæssige problemer har krav på stor opmærksomhed. Det er regeringens og folketingets pligt inden for de givne rammer at søge enhver mulighed, der måtte være for at mindske problemernes omfang. Det er derfor glædeligt, at et af de partier, der står bag augustforliget, har erkendt – hvilket forespørgslen til statsministeren vel må tages som et udtryk for – at augustforligets politik er utilstrækkelig over for omfanget af de aktuelle problemer. En sådan erkendelse er væsentlig i forbindelse med tilvejebringelsen af en politik, der kan hamle op med de vanskeligheder, som dansk økonomi står over for.

Venstre kan ikke acceptere indholdet af forespørgslen, hvis formålet er at dulme problemerne. Forespørgslens ordlyd, »gennem en mere hensigtsmæssig fordeling af beskæftigelsen at bringe det størst mulige antal i arbejde«, kan give det indtryk.

Forudsætningerne for en større samlet plan af den art må være, at den tilrettelægges på baggrund af en politik, der klart og tydeligt fører frem mod en væsentlig formindskelse af ledigheden, og som samtidig fører til balance ikke blot i vor udenrigshandel, men også i vore betalingsmellemværender med udlandet, så vi kan få sat en stopper for den stadige gældsætning og påbegyndt en afvikling, så det vil være muligt at gøre os gældsfrie inden udgangen af dette århundrede.

Forsømmer vi at gøre noget ved de grund-

læggende problemer til fordel for en anden fordeling af den nuværende beskæftigelse, vil vi meget nemt komme til at modarbejde en egentlig løsning, og hvis jeg forstod statsministeren rigtigt, er statsministeren enig i dette.

Det egentlige problem er, som bl. a. Erik Ib Schmidt har peget på i Politiken for den 30. marts i år, at vi i 1976 havde et forbrug, der ud over den danske produktion svarede til en produktion på 100.000 arbejdspladser. Samtidig havde vi ca. 150.000 arbejdsløse. Vi har for sømt at føre en politik, specielt en indkomstpø politik, der har kunnet fastholde disse arbejdspladser, og garantilønnen på de 29 kr. i timen vil styrke denne tendens til eksport af arbejdspladser.

Opgaven i de kommende år er efter venstres opfattelse først og fremmest at styrke beskæftigelsen og ikke blot at omfordele den nuværende beskæftigelse. Det er en fejlagtig opfattelse, at vi ikke selv kan gøre noget for at øge beskæftigelsen. Forudsætningen er, at vi fører en indkomstpø politik, der gør det muligt at genvinde disse arbejdspladser.

Man kunne måske også spørge, om arbejdsmarkedets parter har tilstrækkelig omsorg for og interesse i en forbedring af beskæftigelsen til, at de giver dette problem den fremtrædende plads i deres indbyrdes aftaler, som dette problem retteligt fortjener.

En langsigtet plan må være baggrunden for en vurdering af, hvilke muligheder der er for en ændret fordeling af beskæftigelsen. Fra stadig flere sider peges der på, at augustforligets rammer ikke vil holde. Dermed vil de forudsætninger, der blev opstillet sidste sommer for at nå balance i landets økonomi i begyndelsen af 1980'erne, være ændret ganske afgørende. Flere økonomer har peget på et underskud på betalingsbalancen på omkring 10 mia kr. i 1977, en gennemsnitlig ledighedsprocent på godt 11 og pris- og lønstigninger på 10–11 pct. i det kommende år. Er disse tal blot nogenlunde rigtige, er balance i dansk økonomi samtidig med fuld beskæftigelse ikke længere realistisk i begyndelsen af 1980'erne, men tidligst omkring midten af 1980'erne.

Venstre deltager gerne i fordomsfrie drøftelser om de nødvendige foranstaltninger, der må indebære, at vi flytter midler fra det offentlige og fra det private forbrug til erhvervsfremmende, energibesparende og valutabesparende formål. En sådan langsigtet politik må indeholde målene for en indkomstpø politik i hele pe-